

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๒๑/๒๕๖๑

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๗/๒๕๖๑

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๑

เรื่อง นายประยงค์ ไชยศรี กับพวก รวม ๑๑ คน (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า การกระทำของเจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานอัยการที่ดำเนินคดีกับผู้ร้องที่ได้ใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๗ มาตรา ๘๑ มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๒๑๒ มาตรา ๒๑๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายประยงค์ ไชยศรี กับพวก รวม ๑๑ คน (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า นับตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. ๒๕๕๕ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้มีการชุมนุมเพื่อเสนอข้อเรียกร้องและปัญหาต่อรัฐบาล ภายหลังจากการชุมนุมเพื่อปกป้องบ้านเมืองตามสิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญสิ้นสุด กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยถูกดำเนินคดีหลายคดีต่อศาลยุติธรรม โดยเจ้าพนักงานตำรวจก็ได้ให้ความสนใจถึงเหตุผลและที่มาของการต่อต้านรัฐบาลและไม่เคยนำเหตุผลทางการเมือง มาใช้ในการสอบสวนคดีประกอบข้อกล่าวหาของผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษ รวมทั้งมิได้ยึดถือหรือปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดมีศักดิ์เหนือกว่ากฎหมายใด ๆ ที่ให้สิทธิแก่ประชาชน อีกทั้งการชุมนุมของประชาชนเป็นการชุมนุมเพื่อปกป้องรักษาบ้านเมืองมิใช่เรื่องการสร้างความเดือดร้อนรำคาญหรือกระทำ

- ๒ -

ความผิดร้ายแรงต่อบ้านเมืองตามที่กล่าวหา นอกจากนั้น พนักงานอัยการจะต้องใช้ดุลพินิจในทางกฎหมายให้ได้ว่า ผู้กล่าวโทษคือใคร พนักงานสอบสวนกระทำไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ และเป็นคดีเกี่ยวข้องกับการต่อสู้ทางการเมืองหรือไม่ มูลเหตุของการต่อต้านและเรียกร้องเกิดจากมูลเหตุใด และใครคือมูลเหตุที่ทำให้ประชาชนต้องออกมาต่อต้านรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งการต่อสู้ของประชาชน การต่อสู้ของคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การต่อสู้ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ตลอดจนการต่อสู้ของภาคประชาชนอื่น ๆ ผลประโยชน์ตกแก่ประเทศชาติ เพราะการต่อสู้สามารถรักษาบ้านเมืองไว้ได้ แต่กลุ่มหรือนุคคลดังกล่าวกลับถูกฟ้องคดีต่อศาลจากการกระทำของเจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานอัยการ ซึ่งการประชุมของผู้ชุมนุมมีความชอบธรรมตามรัฐธรรมนูญและศาลรัฐธรรมนูญได้รับรองไว้ ดังจะเห็นได้จากการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ เกี่ยวกับการชุมนุมขององค์กรพิทักษ์สยาม และการชุมนุมของคณะกรรมการเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย นอกจากนั้นยังมีกรณียื่นคำร้องต่อศาลแพ่ง และศาลได้มีคำพิพากษาให้การคุ้มครองการชุมนุมถึง ๕ ข้อ แต่รัฐบาลกลับสร้างเงื่อนไขและสร้างสถานการณ์ด้วยวิธีการรุนแรงจนกระทั่งมีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก การเกิดเหตุความไม่สงบในบ้านเมืองเป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐบาลที่จะต้องรักษาความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง แต่รัฐบาลกลับอาศัยเหตุการณ์หรือสถานการณ์ความรุนแรงมาเป็นเหตุของการออกประกาศพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อทำการปราบปรามประชาชนโดยไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางอาญา

ผู้ร้องทั้งสิบเอ็ดจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การต่อสู้และเรียกร้องของภาคประชาชนที่ผ่านมาตามสิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นกรณีการใช้สิทธิหน้าที่และเสรีภาพในการปกป้องผลประโยชน์ของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ตามระบอบประชาธิปไตย และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามมาตรา ๓ มาตรา ๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๖๓

- ๓ -

มาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๗ มาตรา ๘๑ มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๒๑๒ และมาตรา ๒๑๖ กรณีที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และองค์กรพิทักษ์สยาม ที่ถูกเจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานอัยการดำเนินคดีเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

(๒) คดีนี้เป็นกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญเคยรับรองการชุมนุมของผู้ชุมนุมแล้ว แต่รัฐบาลและองค์กรอื่นของรัฐไม่ยอมผูกพัน ผู้ร้องทั้งสิบเอ็ดจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ วรรคหนึ่ง ใต้สวนข้อเท็จจริง

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องทั้งสิบเอ็ดต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า มีข้อต้องพิจารณาก่อนว่าศาลรัฐธรรมนูญจะตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ตามคำร้องได้หรือไม่ ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ผู้ร้องทั้งสิบเอ็ดคนขอให้พิจารณาวินิจฉัยนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ยังคงมีบทบัญญัติรับรองในหลักการเดียวกันกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ศาลรัฐธรรมนูญจึงชอบที่จะพิจารณาคำร้องนี้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้บังคับขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยได้

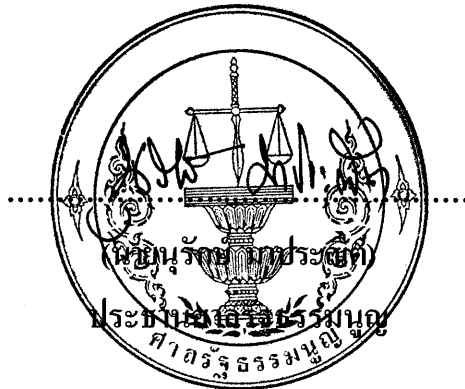
ต่อจากนั้น ได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องซึ่งเป็นกรณีที่ผู้ร้องทั้งสิบเอ็ดขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลต่อต้านการบริหารงานของรัฐบาลเป็นการกระทำที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ และเป็นการใช้สิทธิหน้าที่และเสรีภาพในการปกป้องผลประโยชน์ของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ตามระบอบประชาธิปไตย

- ๔ -

ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๒๑๓ และมาตรา ๒๑๑ นั้น เห็นว่า การที่เจ้าพนักงานตำรวจแจ้งข้อกล่าวหาและพนักงานอัยการสั่งฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม ถือเป็นกระบวนการยุติธรรมทางอาญา หากผู้ร้องทั้งสิบเอ็ดจะอ้างว่าการดำเนินคดีของเจ้าพนักงานตำรวจและพนักงานอัยการในเรื่องดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ร้องทั้งสิบเอ็ดก็ชอบที่จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ในศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาการดำเนินคดีอาญา กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และเมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

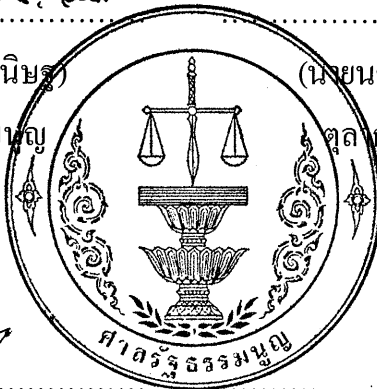
(คำสั่งที่ ๒๑/๒๕๖๑)

(นายจรัณญ์ รักษาศิริชานากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นางนภกรินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ